

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร” ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบของการวิจัย
- ๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ
- ๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey (Research) ร่วมกับวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็น และผสมผสานทั้งสองวิธี เข้าด้วยกัน เพื่อให้การวิจัยเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร” มีสาระครอบคลุมครบถ้วน

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามความคิดเห็นต่อบุคลากรของเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ได้แก่ ผู้บริหารในเทศบาลตำบลเขาทราย พนักงานเทศบาล ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเขาทราย จำนวนทั้งสิ้น ๑๔๓ คน^๑ โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มศึกษา จากข้อคิดเห็นประชากรกลุ่มนี้เพื่อนำมารวบรวมข้อมูล

^๑ข้อมูลจากสำนักงานปลัดเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ๑๕ มีนาคม, ๒๕๕๕.

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนบุคลากรและผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเขาทรายอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

ตำแหน่ง	จำนวนประชากร
ผู้บริหาร	๒๗
บุคลากรและผู้นำชุมชน	๑๑๖
รวม	๑๔๓

ที่มา: สำนักงานปลัดเทศบาลตำบลเขาทรายอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ๕ มีนาคม ๒๕๕๕.

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเลือกผู้ให้ข้อมูล หลัก (Key Informant) และใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ตัวต่อตัว การสุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๕ คนดังนี้ นายกและรองเทศมนตรี ปลัดเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และประธานชุมชน

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ แบบสอบถาม

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ และ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ใช้แบบสอบถามชนิดแบบตรวจรายการ (check list)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ จำแนกเป็น ๕ ด้าน คือ ด้านฉันทะ (ความพอใจในวริยะ (ความเพียรด้านจิตตะ(การเอาใจใส่) ด้านวิมังสา (การพิจารณาไตร่ตรอง)

ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า(Numerical Rating Scale)^๒ มี ๕ ระดับ โดยกำหนดความมากน้อยของระดับการปฏิบัติ ดังนี้

๕ หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานระดับมาก

๓ หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานระดับปานกลาง

๒ หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานระดับน้อย

๑ หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อศึกษาข้อมูลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔

๓.๔.๒ แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อเจาะลึก (In - depth Interview) ในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร มี ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่ง สถานที่ให้สัมภาษณ์ วันที่ และ เวลา

ตอนที่ ๒ ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่นันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (การเอาใจใส่) ด้านวิมังสา (การพิจารณาไตร่ตรอง)

๓.๔.๓ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) ศึกษาหลักการ ทฤษฎีการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้แล้ว

๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔) สร้างเครื่องมือ

๕) เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

^๒ พิษณุ พงศ์ศรี, วิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เทียมผาการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๓๘-๑๓๙.

๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้ในประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัย เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗) ปรับปรุงแก้ไข

๘) จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

๓.๔.๔ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามหลักการ และวิธีการดังต่อไปนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ (มจร.)
๒. พระทีฆทัตสนุนีวงศ์	อาจารย์ประจำ หน่วยวิทยบริการ (มจร.พิจิ)
๓. พระครูวิโชติสิขกิจ	ผอ.หน่วยวิทยบริการ (มจร.พิจิตร)
๔. นางสาวจินตนา ปัทมานนท์	อาจารย์พิเศษ หน่วยวิทยบริการ (มจร.พิจิตร)
๕. อาจารย์ อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์	อาจารย์ประจำวิชารัฐศาสตร์

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และ โครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๓ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ ๐.๖ ถึง ๑.๐ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ มีผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า ๐.๖ ทุกข้อ ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๒๘ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)^๔ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๕๑

๔. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และ จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

^๓ พิษณุ พงศ์วิทย์, วิจัยทางการศึกษาเรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓๘-๓๓๙.

^๔ Cronbach Lee J, *Essentials of psychological testing* (4th ed.), (New York : Harper & Row, 2002), p.14.

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามหลักการวิธีการ และขั้นตอนตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ผู้วิจัยได้ขอหนังสืออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

๒. ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ทั้งการแจกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามหลักการวิธีการและขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) นำแบบสอบถามมาตรวจแล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และถูกต้องเพื่อวิเคราะห์

๒) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์

๓) การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

๓.๒) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

๓.๓) วิเคราะห์ และ สรุปผลแบบสอบถามปลายเปิดของการพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ และ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๓.๔) วิเคราะห์ และ สรุป ผลการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ และ ข้อเสนอแนะอื่น

๔) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๐ - ๕.๐๐ หมายความว่า กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๐ - ๔.๔๙ หมายความว่า กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐ - ๓.๔๙ หมายความว่า กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๐ - ๒.๔๙ หมายความว่า กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐ - ๑.๔๙ หมายความว่า กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

^๕ชูศรี วงศ์รัตนะ, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัยพิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.